

4. אלעזר איש בירתא (בבלי תענית, כד ע"א)

התרגום מארמית

- 1 אַלְעֶזֶר אִישׁ בִּירְתָא, בְּאֶשֶׁר הָיוּ רוֹאִים אוֹתוֹ נִבְּאֵי צְדָקָה הָיוּ בּוֹרְחִים מִמֶּנּוּ, לְפִי שֶׁכָּל מָה שֶׁהָיָה אֶצְלוֹ הָיָה נּוֹתֵן לָהֶם.
- יּוֹם אַחַר הָיָה הוֹלֵךְ לְשׁוּק לְקַנּוֹת נְדוּנָה לְבַתּוֹ. רְאוּהוּ נִבְּאֵי צְדָקָה, בְּרַחוּ מִמֶּנּוּ.
- 5 הֵלֵךְ וְרִץ אַחֲרֵיהֶם.
- אָמַר לָהֶם: מִשְׁבִּיעַ אֲנִי אֲתֶכֶם — בְּמָה אַתֶּם עֹסְקִים?
- אָמְרוּ לוֹ: בְּיָתוֹם וּיְתוּמָה.
- אָמַר לָהֶם: הַעֲבוּדָה! שֶׁהֵן קוֹדְמִים לְבַתִּי.
- לְקַח כָּל שֶׁהָיָה אִתּוֹ וְנָתַן לָהֶם.
- 10 נִשְׁאַר לוֹ זֶוּ אַחַר, קָנָה לוֹ חֲטִיִּם, וְעָלָה וְהִשְׁלִיכֶם בְּאֶסֶם.
- בָּאָה אִשְׁתּוֹ, אָמְרָה לְבַתּוֹ: מַה הֵבִיא אֲבִיךָ?
- אָמְרָה לָּהּ: כָּל מָה שֶׁהֵבִיא בְּאֶסֶם וְרָקְתִי אוֹתוֹ.
- בָּאָה לְפָתוּחַ אֵת דֹּלֶת הָאֶסֶם, רְאָתָה אֶסֶם מְלֵא חֲטִיִּם,
- וְהֵן יוֹצְאוֹת בְּסֶדֶק הַדֹּלֶת וְאֵין הַדֹּלֶת נִפְתַּחַת מִרַב הַחֲטִיִּם.
- 15 הִלְכָה בַתּוֹ לְבֵית הַמְּדַרְשׁ, אָמְרָה לוֹ: בּוֹא וּרְאֵה מָה עֹשֶׂה לְךָ אוֹהֲבֶיךָ!
- אָמַר לָּהּ: הַעֲבוּדָה! הֵרִי הֵן הַקֹּדֶשׁ עֲלֶיךָ, וְאֵין לְךָ בְּהֵן אֵלָא בְּאַחַד מִעֲנֵי יִשְׂרָאֵל.

המקור בבבלי

- 1 אלעזר איש בירתא כד חוו ליה נבאי צדקה חוו משו מיניה
דכל מאי דהוה גביה יהיב להו
יומא חד הוה סליק לשוקא למיזבן נדוניא לברתיה
חזויהו נבאי צדקה משו מיניה
5 אול ורהט בתרייהו

1 העבודה — לשון שבועה.

אמר להו אשבעתיכו במאי עסקיתו

אמרו ליה ביתום ויתומה

אמר להן העבודה שהן קודמין לבתי

שקל כל דהוה בהדיה ויהב להו

10 פש ליה חד זוזא זבן ליה חימי ואסיק שדייה באכלבא

אתאי דביתהו אמרה לה לברתיה מאי אייתי אבוך

אמרה לה כל מה דאייתי באכלבא שדיתיה

אתיא למיפתח כבא דאכלבא חזת אכלבא דמליא חימי

וקא נפקא כצינורא דרשא ולא מיפתח כבא מחימי

15 אולא ברתיא לבי מדרשא אמרה ליה בא וראה מה עשה לך אוהבך

אמר לה העבודה העבודה הרי הן הקדש עליך ואין לך בהן אלא כאחד מעניי ישראל.

ספרות נבחרת:

שילובים — שיח בין ספרות לאמנות, ת"ל, משרד החינוך והתרכות, ת"א, תשנ"ט, אלעזר איש בירתא, עמ' 19-20.